

Подсистеми код возила друмског саобраћаја,
кључни подсистеми за безбедност

Мотоцикл као представник возила друмског саобраћаја:

Носећи оквир (рам): централни конструктивни део мотоцикла који објединјује све остале делове, који су на њему причвршћени. Он је чврст и лаган а обично се израђује од челичног цевастог материјала, заваривањем.

(Код путничких аутомобила ту улогу има каросерија а код теретних возила и аутобуса, шасија – челична основа која све обједињује и носи оптерећење)

Систем вешања (ослањања): Чине га предњи и задње опруге и амортизери. Код мотоцикла су опруге и амортизери спојени у један склоп. Омогућавају удобнију вожњу тако што ублажују ударе од неравнина и повећавају безбедност.

Точкови: састоје се од фелне и пнеуматика (гуме).

Пречник фелне је од 8 до 21 инча (1 инч = 2,54cm).

Притисак ваздуха у пнеуматцима мотоцикла је типично 150 kPa за предњи и 220 kPa за задњи точак.

Систем за погон - мотор: за мотоцикле се користе бензински мотори са 1 - 4 цилиндара. У цилиндру долази до сталног сагоревања смеше бензина и ваздуха, чиме се ствара погонска сила. Запремина цилиндра (свих цилиндара) је основна одлика мотора, што је мотор веће запремине има већу погонску снагу али и већу потрошњу.

Мотори до 50cm³ покрећу мопеде а од 50 до 1300 cm³ мотоцикле.

Ови мотори се хладе струјањем ваздуха или водом.

Систем за пренос - преносни механизам: снага мотора се преко спојнице (квачила) и мењача, погонског ланца и ланчаника, преноси на задњи точак мотоцикла, који опирањем о подлогу покреће мотоцикл. Мањи мотоцикли и сви мопеди имају аутоматски мењач са две брзине. Већи мотоцикли обично имају мануелни мењач.

Систем за управљање - управљач: служи за одржавање правца и равнотеже.

Налази се на предњој виљушки која се на точак ослања преко опружног вешања (опруга). На њему су команде за гас, једна или обе кочнице, сирена и сл.

Систем за кочење - кочиони механизам: Чине га предња и задња кочница. Предња је обавезно са ручном командом а задња са ножном или ручном командом. Кочење се код већине мотоцикала изводи притиском кочионих плочица (пакнова) на кочиони диск на точку, када је кочница активирана.

Електрични уређаји: Систем за паљење смеше бензина и ваздуха у цилиндру мотора преко варнице на свећици, предње светло (средње и дуго), задње позиционо светло, показивачи правца (мигавци), сирена.

За употребу мотоцикла у саобраћају неопходно је да буду исправни сви **подсистеми** а нарочито:

- управљање
- кочење
- ослањање и пнеуматици
- сигнализација

ЗАДАТАК: Написати текст у свеску, нацртати слику мотоцикла и обележити најважније делове. Уочи да и остала друмска возила имају исте подсистеме. Једини изузетак је бицикл који нема мотор већ користи погонску силу бициклисте.

У последње време веома су популарни мотоцикли, бицикли и тротинети са електричним погоном, који имају пуњиве батерије. Размисли да ли и који подсистеми ових возила морају бити исправни када се са њима учествује у саобраћају?

Шта је од личне заштитне опреме неопходно да користи мотоциклиста ?